

Jaarverslag leerplicht en RMC

Schooljaar 2017 – 2018

Afdeling Samenleving

September 2018

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Ontwikkelingen Landelijk en lokaal	4
2.1 Landelijke ontwikkeling	4
2.2 Lokale ontwikkeling	4
3. Basisinformatie	6
4. Algemene gegevens	7
4.1 Basisgegevens leerplichtigen en RMC	7
4.2 Basisgegevens scholen	7
4.3 Wat valt op	8
5. Verzuimmeldingen	9
5.1 Verzuimmeldingen	9
5.2 Vrijstellingen	9
5.3 Wat valt op	10
6. interventies en werkwijze Leerplicht	11
6.1 Rol leerplicht	11
6.2 Interventies	11
6.3 Werkwijze	13
6.4 Wat valt op	14
7. Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	16
7.2 Landelijke ambities rondom voortijdig schoolverlaten	16
7.2 De regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)	16
7.3 RMC-verzuim	16
7.4 Voortijdig schoolverlaters	17
7.5 Wat valt op	17
8. Terugblik en Speerpunten	18
8.1 Overige werkzaamheden leerplicht in 2017-2018	18
8.2 Terugblik op de speerpunten 2017 – 2018	18
8.3 Speerpunten 2018-2019	19

Bijlage I. Afkortingen

1. Inleiding

“Kennis is macht. Informatie is bevrijdend. Onderwijs is het uitgangspunt van vooruitgang, in elke samenleving, in elk gezin.”

Dit jaarverslag start met een citaat van de onlangs overleden diplomaat Kofi Annan omdat het een uitspraak is die de overtuiging van leerplicht verwoordt. Leerplicht houdt zich bezig met een vroegtijdige zoektocht met ouders en jeugdigen naar wat het beste is voor jongere waarbij zij hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. De aanleiding is verzuim, of (dreigende) schooluitval, maar het doel is werken aan een perspectief voor de toekomst.

Bij het werken aan het perspectief wordt breed gekeken naar de situatie van de jeugdigen en in samenwerking met betrokkenen op school, maar ook (ambulante) hulpverleners die hierin een rol kunnen spelen.

De Leerplichtwet meldt dat via een jaarverslag aan de gemeenteraad en aan de minister over het gemelde schoolverzuim in de gemeente. Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk is, wordt in het jaarverslag voor Diemen ook stilgestaan bij de belangrijkste ontwikkelingen en blikken we vooruit op het schooljaar 2018-2019.

De opzet van het jaarverslag is iets afwijkend van voorgaande jaren. De verzuimgegevens zijn hierin opgenomen, maar gepoogd is het verslag compact te houden.

Leeswijzer

Het jaarverslag is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 gaat in op landelijke en lokale ontwikkelingen;
- Hoofdstuk 3 bevat basisinformatie over Leerplicht
- Hoofdstuk 4 gaat in op algemene gegevens over leerplichtigen, de RMC-doelgroep en scholen;
- Hoofdstuk 5 gaat in op (verschillende typen) verzuim in het primair en voortgezet onderwijs;
- Hoofdstuk 6 gaat in op de rol, interventies en werkwijze van Leerplicht
- Hoofdstuk 7 gaat in op voortijdig schoolverlaten en de RMC-functie;
- Hoofdstuk 8 gaat tenslotte in op de overige werkzaamheden in het kader van leerplicht, een terugblik op de speerpunten van het schooljaar 2017-2018 en de speerpunten voor het schooljaar 2018 - 2019.

2. Ontwikkelingen Landelijk en Lokaal

2.1 Landelijke ontwikkelingen

Regeerakkoord

In het regeerakkoord wordt gesproken over het belang dat ouders en leerlingen wat te kiezen moeten hebben in een brugklasfase. Scholen krijgen de opdracht om op regionaal niveau een zo dekkend mogelijk aanbod van verschillende typen brugklassen aan te bieden voor soepele overgangen van leerlingen.

Daarnaast zet het kabinet in op onderzoek op welke wijze het leerrecht van kinderen wettelijk kan worden vastgelegd. Ook het College voor de Rechten van de Mens stond in haar jaarlijkse rapportage stil bij de ongelijkheid in het onderwijs. Er zijn kinderen die buiten hun wil om niet naar school gaan, de zogenoemde 'thuiszitters'. Het Nederlandse onderwijsstelsel legt vooral de nadruk op leerplicht. Het College wil dat juist de focus meer op leerrecht komt te liggen.

Het kabinet heeft het voornemen de kwalificatieplicht te verhogen naar 21 jaar. Er worden pilots uitgevoerd in de grote steden. Daarbij wil het kabinet bezien hoe een meer verplichtende variant van de maatschappelijke dienstdadigheid een rol kan spelen in de verlengde kwalificatieplicht.

Meldcode Huiselijk Geweld

De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt per 1 januari 2019 aangescherpt. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe hulpverleners kindermishandeling signaleren en melden. Het afwegingskader binnen de meldcode is geldig voor het gehele onderwijsveld. Daarnaast is het afwegingskader van toepassing voor leerplichtambtenaren. Het ondersteunt de beslissing om al dan niet te melden bij Veilig Thuis. Bovendien wordt de eigen hulpverlening erin betrokken.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing. Dit brengt meer verplichtingen met zich mee bij het werken met persoonsgegevens. AVG-proof worden vraagt een gedegen voorbereiding, waarbij het kan helpen om prioriteiten te stellen voor de te nemen maatregelen. Om gemeenten een handvat te bieden heeft de VNG een handreiking in de vorm van een stappenplan. Dit stappenplan biedt een globaal overzicht van de belangrijkste maatregelen die gemeenten moeten nemen ter voorbereiding op de AVG. Ook voor de afdelingen leerplicht en RMC van gemeenten is het stappenplan goed toepasbaar.

2.2 Lokale ontwikkelingen

Coalitieakkoord

Het coalitieakkoord vermeldt voor leerplicht een aantal ambities die relevant zijn. Bijvoorbeeld is vermeld dat goed onderwijs essentieel is voor de ontwikkeling van de Diemense jeugd. Ieder kind, ongeacht afkomst, geloofsovertuiging of sociaal economische achtergrond, moet alle mogelijkheden hebben tot het volgen van onderwijs.

Daarnaast is het voor leerplicht relevant dat de formatie voor de Ouder-Kindcoaches wordt verdubbeld. Er wordt steeds meer met de OK coaches samengewerkt.

Ook wordt in het coalitieakkoord gesproken over de 'overgangsmomenten'. Daar ligt voor leerplicht een belang dat het goed verloopt. Dat een soepele overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs niet vanzelfsprekend is en het vervolg van de leerloopbaan kan bemoeilijken is herkenbaar voor leerplicht.

Middelbare school

Het coalitieakkoord meldt dat *een middelbare school de binding versterkt van een significant deel van de 12- tot 18-jarigen met Diemen. Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van de Diemense jeugd.* De voorbereidingen om te komen tot een middelbare school in Diemen zijn in volle gang. Daarmee wordt de waarde van onderwijs in de buurt onderstreept. Leerplicht ervaart dat (grote) afstand negatief effect heeft om snel verbinding te kunnen leggen. Met een middelbare school in de buurt kunnen afspraken gemaakt worden over het melden, signaleren en bespreken van verzuim.

Jeugdhulp en leerplicht

In 2018 is er een nieuwe werkwijze voor de jeugdhulp geïmplementeerd waarin gewerkt wordt met perspectiefplannen. Perspectiefplannen zijn plannen die voor en door ouders worden opgesteld (met verwijzers) om de situatie van de jeugdige vast te leggen en is tevens het besluit om te komen tot jeugdhulp. Dit kader wordt steeds meer door leerplicht gebruikt en ondersteunt het proces om te komen tot een afstemming en waardoor meer vanuit een brede blik ondersteuning en begeleiding kan worden georganiseerd.

3. Basisinformatie

Wettelijke basis

- De leerplicht (5-16 jarigen) begint op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin een kind 5 jaar wordt. De leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden.
- De kwalificatieplicht (16 - 18 jarigen) is bedoeld om voortijdige schooluitval terug te dringen en houdt in verplicht onderwijs te volgen totdat ze een startkwalificatie hebben.¹
- Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaten (18 tot 23) ligt in het verlengde van de leerplicht en kwalificatieplicht verplicht gemeenten 'niet meer leerplichtige jongeren' van 18 tot 23 jaar te volgen op hun weg naar een startkwalificatie.²

Verantwoordelijkheden

- Ouders, voogden of verzorgers zijn volgens de leerplichtwet verplicht ervoor te zorgen dat de jongere is ingeschreven bij een school en deze school ook volgens lesrooster bezoekt.
- School behoort leerlingen te melden die meer dan 16 uur binnen vier lesweken ongeoorloofd verzuimen
- Gemeente ziet toe op naleving van de leerplichtwet. Leerplicht onderzoekt wat er aan de hand is en zorgt ervoor dat kinderen naar school gaan en 18-23 jarigen zonder startkwalificatie worden gevolgd en begeleid richting een startkwalificatie.

Definities

Absoluut verzuim

Als een kind/jongere niet bij een school of instelling staat ingeschreven, spreken we van absoluut verzuim. Vooral als gevolg van schoolwisselingen is niet van alle leerlingen bekend naar welke school ze gaan.

Relatief verzuim

Als een leerling wel bij een school of instelling staat ingeschreven, maar deze zonder geldige reden niet bezoekt, spreken we van relatief verzuim. Relatief verzuim kent meerdere vormen:

- **Beginnend verzuim:** minder dan de wettelijke termijn (16 uur of meer in een periode van 4 weken) verzuim, maar wel lessen of dagdelen overslaat. De school wordt geacht in te grijpen, maar dit verzuim hoeft niet gemeld te worden.
- Wanneer een leerplichtige binnen een periode van 4 weken 16 uur of meer zonder geldige reden verzuimt (de wettelijke termijn), is melden bij DUO wel verplicht.
- **Signaalverzuim** is verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling. Een leerling wordt bijvoorbeeld gepest en wil niet meer naar school.
- **Luxeverzuim** is verzuim waarbij ouders hun kind gedurende schooltijden meenemen op vakantie. Alleen toegestaan als door specifiek werk van (één van de) ouders geen enkele mogelijkheid in een schooljaar bestaat om met het gezin op vakantie te gaan.
- **Thuiszitters** jongeren van 5 t/m 17 jaar die wel op een school staan ingeschreven, maar feitelijk vier weken onafgebroken zonder geldige reden niet naar school gaan, terwijl er geen vrijstelling voor is afgegeven.

¹ Een startkwalificatie is een HAVO-, VWO- of MBO-diploma niveau 2 of hoger en geldt als basis voor het vinden van geschoold werk.

² De RMC-wetgeving is niet in een aparte wet vastgelegd. In de Wet op het Voortgezet Onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra is een aantal artikelen opgenomen over voortijdig schoolverlaten en de functie van de RMC hierin.

4. Algemene gegevens

4.1 Basisgegevens leerplichtigen en RMC

Het aantal leerplichtigen (5 t/m 17 jaar) bedraagt per 1 januari 2017 3501 leerlingen. Het aantal inwoners in de RMC-leeftijdscategorie (18 tot 23 jaar) bedraagt 2621. Hoe groot de groep is zonder startkwalificatie kan (nog) niet exact worden geded. Wel is bekend dat binnen deze groep er 331 verzuimmeldingen zijn van jongeren zonder startkwalificatie. Meer informatie hierover is in hoofdstuk 7 terug te vinden.

Categorie	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018
Aantal leerplichtigen incl. kwalificatieplicht (5 t/m 17 jaar)	3460	3501	3588
Aantal inwoners in de RMC-leeftijd (18 tot 23 jaar)	2580	2621	2570
Totaal	6040	6122	6158

4.2 Basisgegevens scholen

Primair onderwijs

Het merendeel van de Diemense leerplichtige leerlingen in de basisschoolleeftijd (5 tot en met 12 jaar) bezoekt een van de in totaal zeven basisscholen binnen de gemeente. De totale populatie leerlingen op het primair onderwijs is bijna 2200 leerlingen, inclusief speciaal onderwijs.

Aantal Diemense leerlingen in het primair onderwijs	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017
Totaal	1839	1713	1705

Voortgezet onderwijs

De tabel geeft een overzicht van het aantal leerlingen uit Diemen per school. De scholen met minimaal 10 leerlingen zijn gespecificeerd, de overige scholen zijn ondergebracht in de categorie 'overige scholen'.

Aantal Diemense leerlingen per middelbare school	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Vechtstede College	281	244	216
Open schoolgemeenschap Bijlmer	203	201	175
IJburg College	88	88	75
Pieter Nieuwland College	125	84	74
Cygnus Gymnasium	80	54	47
College De Meer	58	53	57
Sint Nicolaas Lyceum	68	52	40
Montessori College Oost	38	32	21
Wellantcollege Linnaeus (Amsterdam)	38	31	23
Wellantcollege Naarden	17	30	19
Metis Montessori Lyceum HAVO	23	28	32
Scholengemeenschap Panta Rhei	29	26	19
Esprit Scholen Berlage Lyceum	27	24	26
Fons Vitae Lyceum	24	20	23
Dalton Scholengemeenschap Spinozalyceum	19	20	23
Casparus College	31	19	19
HAVO de Hof	-	19	20
Montessori Lyceum Amsterdam	16	18	31
De Hubertus & Berkhoff	19	16	19

Sint Ignatiusgymnasium	17	16	16
Vossius Gymnasium	14	16	12
Het Amsterdams Lyceum	13	16	19
Het Hervormd Lyceum Zuid	17	15	18
Zuiderlicht College	14	14	6
Geert Groote school	16	14	0
Bindelmeer College	-	14	17
Mundus College	-	13	-
Gerrit van der Veen College	13	12	11
Barlaeus Gymnasium	9	11	12
Altra college	0	11	14
Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert	18	10	12
De Amsterdamse Mavo & Havo	-	-	11
Vrije School	-	-	14
Luzac	-	-	12
ROC leerlingen zonder kwalificatieplicht**	-	55	?
Overige scholen (minder dan 10 leerlingen uit Diemen)	167	71	314
Totaal	1482	1347	1447

Speciaal basisonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs

Categorie	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Speciaal basisonderwijs	56	53	60
Voortgezet speciaal onderwijs	49	37	40
Totaal	105	90	100

** Het aantal ROC leerlingen zonder kwalificatieplicht is vorig jaar als aparte categorie opgenomen. Het jaarverslag 2015-2016 2017-2018 is dat nog niet mogelijk.

4.3 Wat valt op:

Primair onderwijs

- Het aantal Diemense leerlingen in het primair onderwijs buiten Diemen is bijna 400 leerlingen. Ongeveer 100 leerlingen naar Duivendrecht. Ook gaan veel leerlingen naar Amsterdam waarbij het allerlei scholen betreft, veelal voor specifiek onderwijs en islamitische scholen. Leerplicht merkt op dat ouders vaker specifiek kiezen voor type onderwijs en dat de keuzevrijheid gezocht wordt buiten Diemen wanneer er geen mogelijkheden meer zijn op de school van voorkeur in Diemen.

Voortgezet onderwijs

- De schommeling op van het totaal aantal leerlingen op het voortgezet onderwijs van 2015-2018:
 - a. Voor een deel is de verklaring in het feit dat in het vorige jaarverslag per abuis het aantal scholen is vermeld in de categorie 'overige' in plaats van het aantal leerlingen. Vanwege het werken met een ander systeem kan niet worden achterhaald hoeveel leerlingen het betreft;
 - b. Daarnaast bestaat het vermoeden dat, net als bij het primair onderwijs, de eigen keuze van leerlingen en ouders belangrijker wordt. Mogelijk ook een gevolg van het lotingsysteem/matching voor v.o. scholen in Amsterdam. Het valt te bezien of deze trend doorzet. Van de matching is bekend dat 86% op de voorkeursschool zit en 97% van de top 3. Dat zijn hogere percentages dan eerdere jaren.

5 Verzuimcijfers

5.1 Verzuimmeldingen

Primair onderwijs

Onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal verzuimmeldingen in het primair onderwijs.

Verzuim primair onderwijs	2015-2016	2016-2017	2017-2018
PO Absoluut verzuim	0	0	0
PO Relatief verzuim (16u of meer)	35	35	37
- Waarvan luxe verzuim	12	24	6
- Waarvan overig relatief verzuim	23	11	31

Voortgezet onderwijs

De volgende tabel geeft inzicht in het aantal verzuimmeldingen in het voortgezet onderwijs.

Verzuim voortgezet onderwijs	2015-2016	2016-2017	2017-2018
VO Absoluut verzuim	0	0	0
VO Relatief verzuim (16u of meer)	265	326	373
- Waarvan luxe verzuim	2	14	10
- Waarvan overig relatief verzuim	263	312	363

Thuiszitters	WPO	WEC	WVO	WEB	Totaal
Begin van het schooljaar	0	0	0	0	0
In de loop van het schooljaar	0	2	3	1	6
Totaal	0	2	3	1	6
- Waarvan langer dan drie maanden	0	2	1	0	3
- Waarvan problemen in de loop van het schooljaar opgelost	0	2	3	1	6
- Waarvan gedurende het schooljaar 18 geworden	0	0	0	0	0

WPO = primair onderwijs | WEC = speciaal onderwijs | WVO = voortgezet onderwijs | WEB = 18+

Verwijdering

Naast verzuim en thuiszitters kan er ook sprake zijn van verwijdering. Dit moet een school zowel bij de onderwijsinspectie als bij de leerplichtambtenaar schriftelijk melden. Er zijn geen verwijderingen gemeld bij leerplicht. Overigens heeft de school de inspanningsverplichting een verwijderde leerling op een andere school te herplaatsen.

5.2 Vrijstellingen

De Leerplichtwet 1969 noemt diverse situaties waarin ouders zijn vrijgesteld van de verplichting om hun kind(eren) op een school in te schrijven, namelijk:

- Het kind is ongeschikt om naar school te gaan door lichamelijke of psychische oorzaken. De leerplichtambtenaar beoordeelt of er reden is om het kind vrijstelling van leerplicht te verlenen. Ouders/opvoeders vinden vanuit hun levensbeschouwelijke richting geen passende school in de omgeving.
- Het kind staat ingeschreven bij een Nederlandse gemeente, maar verblijft in het buitenland en volgt daar onderwijs. Een vrijstelling wordt alleen afgegeven na indiening van een aanvraag bij de gemeente waarbij tevens een verklaring van inschrijving van de desbetreffende school in het buitenland wordt overhandigd.

Reden vrijstelling	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Leerlingen die in buitenland onderwijs volgen, maar in Diemen geregistreerd zijn (waarvan 9 in het PO en 3 in het VO)	3	12	4
Psychische of lichamelijke ongeschiktheid	7	6	7
Overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs	2	2	3
Andere gewichtige omstandigheden	3	1	0
Totaal	15	21	14

5.3 Wat valt op:

- Stijging van het relatieve verzuim
 - o De samenwerking tussen de leerplichtambtenaren en de scholen is de laatste jaren verbeterd. Scholen zien steeds meer nut en noodzaak van het melden van verzuim en vertrouwen erop dat meldingen in behandeling worden genomen door leerplicht.
 - o Ondanks een toename in het aantal meldingen signaleert leerplicht dat er nog steeds ruimte voor verbetering is bij het vroegtijdig melden
- Het aantal meldingen van luxe verzuim fluctueert. Uit ervaring blijkt de planning van de vakanties hierin een rol speelt. Bijvoorbeeld in gezinssituaties waarbij meerdere kinderen op verschillende scholen zitten en vakantieroosters niet op elkaar aansluiten.
- In het vorige jaarverslag 2016-2017 is een aantal van 8 thuiszitters vermeld. Geen van deze thuiszitters is in het afgelopen jaar nog gemeld/geregistreerd als thuiszitter. Ook in het afgelopen jaar zijn 6 nieuwe gevallen bekend, waarbij voor alle 6 een oplossing is gevonden. Het betreft intensieve dossiers waarbij maatwerk gevonden is. Het samenspel tussen ouders, scholen, zorgpartijen en leerplicht is hierbij belangrijk geweest. Zie ook paragraaf 6.3
- Er zijn 14 vrijstellingen verleend. Dat is minder dan vorig schooljaar. Dit aantal schommelt en is voor het afgelopen jaar te verklaren doordat minder leerlingen uit het primair onderwijs in het buitenland onderwijs volgt. Het kan bijvoorbeeld om gezinnen gaan met meer kinderen die verhuizen.

6 Rol, interventies en werkwijze Leerplicht

6.1 Rol leerplicht

De uitvoering van de leerplichtwet in de gemeente Diemen valt onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Samenleving, team Beleid, uitgevoerd door twee leerplichtambtenaren, 1.8 fte. In het jaarverslag 2016-2017 is aangegeven dat de formatie is uitgebreid vanwege een verouderde formatiecalculatie, toenemende aantallen verzuim en werkdruk.

De leerplichtambtenaar is geen hulpverlener, maar heeft de zorgtaak gesignaleerde problematiek in kaart te brengen en zo nodig hulpverlening in te schakelen en/of te coördineren. Het doel van de functie is:

- Toezien op het recht op onderwijs voor kinderen 5-16 jarigen;
- Het stimuleren van het behalen van een startkwalificatie (16-23) en het voorkomen van voortijdig schooluitval.

Positieve effecten hiervan is te zorgen voor optimale kansen om de talenten van jongeren te benutten en het arbeidsperspectief te vergroten. Negatieve effecten kunnen zijn dat leerlingen uitvallen, de leerloopbaan onderbroken wordt, jongeren een groter risico lopen in een bijstandssituatie te belanden.

Leerplichtambtenaren hebben een rol gericht op preventie, handhaving, zorg en administratie.

Deze rollen vertalen zich in diverse taken/taakvelden:

- Administratief: versturen brieven/rappelleren, opmaken dossier, uitnodigen voor gesprekken, in- en uitschrijvingen, controle leerplichtadministratie van de scholen;
- Handhavend: onderzoek in te stellen, opmaken processen verbaal, evt. huisbezoeken
- Preventief: participeren in overlegstructuren, adviserend naar scholen, gesprekken met ouders en/of kinderen en/of jongeren
- Aanspreekpunt voor ouders, jongeren, scholen, hulpverleningsinstanties ten aanzien van verzuimkwesties.

Nieuwe ambtsinstructie

Volgens artikel 16, lid 4 van de Leerplichtwet 1969 is aan het college opgedragen een instructie vast te stellen voor de medewerker leerplicht/RMC. Hierin wordt vermeld hoe de wettelijke taken die de gemeente zijn opgelegd moeten worden uitgevoerd. Ook dient aangegeven te worden hoe overleg wordt gepleegd met de leerplichtambtenaren in de omliggende gemeenten en met welke instanties bij de uitvoering van de taken moet worden samengewerkt. Doel hiervan is om ervoor te zorgen dat leerplicht het karakter heeft van maatschappelijke zorg. In juli 2018 is er een landelijk format geactualiseerd voor een ambtsinstructie welke voor Diemen door het college nog zal worden vastgesteld.

6.2 Interventies

Schoolverzuim en schooluitval zijn naast een individueel vaak ook een maatschappelijk probleem. Regelmatig is dit nauw verweven met vraagstukken als gezinsproblematiek, (jeugd)werkloosheid, criminaliteit en verslaving. Het is daarom belangrijk om bij de aanpak van dit probleem krachten te bundelen. Wanneer er sprake is van verzuim zijn er verschillende interventies mogelijk. De nadruk van het werk van de leerplichtambtenaar is de afgelopen jaren steeds meer op het preventieve aspect komen te liggen.

Preventie en de MAS

In eerste instantie wordt altijd geprobeerd in overleg en al dan niet met inzet van hulpverlening tot een oplossing te komen, waardoor de leerling weer naar school gaat. De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is landelijk ontwikkeld en speelt daar ook op in. De MAS gaat uit van het feit dat:

- Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma
- Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop
- Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim
- De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is

De MAS gaat uit van een schakelrol voor de leerplichtambtenaar in brede keten van schoolverzuim. Het zoeken naar een optimale inzet van alle betrokken ketenpartners in het sociaal domein en/of de jeugdstrafrechtketen (scholen, gemeenten, RvdK, Halt, politie, gemeentelijke jeugdhulp, Inspectie van het onderwijs, OM, rechter) wordt steeds belangrijker gevonden.

Bemiddelingen

Leerplichtambtenaren worden gedurende het schooljaar ook zelf benaderd door ouders, leerlingen en scholen. Het gaat dan om verzoeken om bemiddeling of advies bij problemen of een conflict. Hierdoor wordt geprobeerd te voorkomen dat leerlingen verzuimen of uitvallen. Bemiddelingen kunnen een preventieve werking hebben.

Proces-verbaal en samenwerking met Justitie

De leerplichtwet biedt de mogelijkheid om bij overtreding via een proces-verbaal de Officier van Justitie in te schakelen. Overleg tussen de leerplichtambtenaar en het Openbaar Ministerie is noodzakelijk om in zaken tot een goed oordeel te komen en een goede kwaliteit van de processen-verbaal te borgen. Een proces-verbaal wordt tevens naar de Raad voor de Kinderbescherming gestuurd, die daarop een onderzoek start dat kan resulteren in een geldboete of hechtenis. De leerplichtambtenaar is aanwezig bij de rechtszaak of de afhandeling bij het Openbaar Ministerie.

Korten kinderbijslag

De Algemene Kinderbijslagwet (AKW) sluit aan op de kwalificatieplicht. Dat betekent dat ook ouders van 16- en 17-jarigen gekort kunnen worden op de kinderbijslag, als hun kind geen school bezoekt. Tot op heden is dat nog niet nodig geweest.

De volgende tabel geeft een overzicht van de interventies in het afgelopen schooljaar.

Interventie	2015-2016	2016-2017	2017-2018
PO Proces verbaal	2	6	0
- Waarvan boetes	2	3	0
- Waarvan aangehouden	0	2	0
- Waarvan geseponeerd	0	1	0
VO Proces verbaal	6	12	4
- Waarvan boetes	1	1	1
- Waarvan verwijzingen naar Halt	1	4	1
- Waarvan een taakstraf /maatregel	1	2	2
- Waarvan aangehouden ³	1	1	0
- Nog lopende zaken	0	4	0
- Anders/onbekend	2	0	0
Korten kinderbijslag	0	0	0

³ In de gevallen waarin een zaak wordt aangehouden, besluit de rechter vaak dat hij/zij de jeugdige na een bepaalde periode wil terugzien (tweede kans). Als het in deze periode goed is gegaan, volgt bijvoorbeeld een voorwaardelijke taakstraf (in plaats van een taakstraf/maatregel).

6.3 Werkwijze leerplicht

Samenwerking met het onderwijs

Verzuimmeldingen komen via DUO binnen bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van een leerling. Schoolverzuim heeft vaak dieperliggende oorzaken. Het is vaak een van de eerste signalen van problemen en vergroot het risico op voortijdig schoolverlaten. Daarom onderzoekt en behandelt de leerplichtambtenaar het verzuim in nauwe samenwerking met de school.

Bij zorgen over leerlingen waar verzuim een rol speelt is er contact tussen leerplicht en de intern begeleider van de school en/of de OK coach. Tweemaal per jaar is er een algemeen overleg met directeur, IB-er en OK coach over hoe de samenwerking verloopt en ook hoe de voortgang verloopt met bepaalde leerlingen.

Binnen het voortgezet onderwijs vindt overleg plaats binnen zogenaamde Zorg Advies Teams (ZAT's). Vanwege de grote spreiding van leerlingen over VO-scholen, nemen de leerplichtambtenaren niet standaard deel aan deze overleggen. Wel wordt op basis van afwegingen in individuele casuïstiek soms deelgenomen aan een ZAT of een individuele leerlingbespreking. De aandacht hiervoor is terug te zien in een toename van het aantal individuele besprekingsgevallen.

De leerplichtambtenaren zijn aangesloten op Multisignaal, het systeem dat in verbinding staat met de landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Via deze verwijsindex kunnen hulpverleners eenvoudig aangeven dat zij betrokken zijn bij een kind of jongere. Hier wordt in toenemende mate gebruik van gemaakt.

Deelname leerplicht aan overlegvormen school	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Deelname leerplicht aan ZAT's en zorgoverleg basisscholen	7	4	17
Deelname leerplicht aan individuele besprekingsgevallen/UVO/MDO*	14	29	61
Aantal registraties in Matchpoint/Multisignaal	7	14	9

*UVO=uitvoeringsoverleg

*MDO=Multidisciplinair overleg

Werkwijze bij verzuimmelding

Als de leerplichtambtenaar een verzuimmelding ontvangt, worden de ouder(s)/verzorger(s) en/of de leerling door de leerplichtambtenaar uitgenodigd voor een gesprek. Doel is de reden van het verzuim te achterhalen, tot een analyse te komen en een plan van aanpak op te stellen. Dat plan komt tot stand samen met ouders en eventuele partners in het veld.

Als blijkt dat de leerling doorgaat met spijbelen, wordt deze opnieuw opgeroepen voor een gesprek en wordt een officiële waarschuwing gegeven. Deze wordt schriftelijk bevestigd en de school krijgt van de correspondentie een afschrift. Als de leerling niet reageert op de oproep kan de leerplichtambtenaar op huisbezoek gaan. In het uiterste geval wordt er proces-verbaal opgemaakt.

Werkwijze bij thuiszitters

Bij thuiszitters is vrijwel altijd sprake van ingewikkelde casuïstiek en langdurig verzuim. Een leerling is dus veelal in beeld. Regelmatig is er sprake van angststoornissen of andere psychische problematiek.

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben rondom thuiszitters een belangrijke rol. Het onderwijs is primair verantwoordelijk voor de plaatsing van leerlingen. De werkwijze is geborgd in het ondersteuningsplan van de samenwerkingsverbanden voor de periode 2016-2020.

In het primair onderwijs speelt de coördinator Noodprocedure een belangrijke rol. Wanneer er met betrekking tot een leerling een onhoudbare situatie ontstaat/dreigt te ontstaan (voor de leerling zelf en/of de medeleerlingen) wordt de coördinator Noodprocedure door de school ingeschakeld. Deze kijkt wat nodig is voor leerling, ouders en school, zodat de leerling onderwijs kan blijven volgen. In het voortgezet onderwijs werkt de gemeente Diemen samen met het Onderwijsschakelloket (OSL), onderdeel van het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs. Leerplicht vraagt in sommige gevallen advies aan het OSL en meldt thuiszitters. Indien nodig organiseert het OSL een breed rondetafelgesprek om de situatie van een thuiszitter te doorbreken.

6.4 Wat valt op

- Een substantiële stijging in het aantal bespreekgevallen en ZAT's. In 2017 is de formatie van leerplicht uitgebreid en dat heeft geleid tot meer situaties waarbij leerplicht aan heeft kunnen sluiten. Bovendien heeft leerplicht een schakelfunctie en verloopt samenwerking met OK coaches/BHT beter. Dat heeft geleid tot meer betrokkenheid bij individuele bespreekgevallen.
- Ondanks een toename van meldingen als gevolg van inspanningen in de samenwerking is er nog ruimte voor verbetering. Als het contact er over leerlingen is, dan verloopt de samenwerking goed. Het vroegtijdig melden en het bespreken van meldingen ontstaat niet als vanzelfsprekend. De mogelijkheid om samenwerking te intensiveren wordt met scholen besproken en is een speerpunt voor het komende jaar (zie 8.3)

Voorbeeld werkwijze van de leerplichtambtenaar bij verzuim (een thuiszitter)

Situatie:

Begin september 2016 lukt het X niet om naar school te komen. X heeft de diagnose Asperger en last van angsten (m.n. gelinkt aan sociale situaties; X voelt zich bekeken door andere kinderen, een opmerking van een ander kind legt X snel negatief uit, X kan dit ervaren als pesten). X is een tijdje thuis geweest vanwege overbelasting en vermoeidheid. School had met X een opbouwschema afgesproken, dit lukte niet voldoende. Voor de kerstvakantie 2016 ging het opbouwen erg goed, na de kerstvakantie was er weer een terugval. Vanaf de meivakantie 2017 is er een enorme terugslag te zien in de schoolgang van X. Eind mei 2017 is X bij de leerplichtambtenaar gemeld. In het schooljaar 2016-2017 is X in behandeling geweest bij Punt P en het gezin is bekend bij de Brede Hoed.

Ondernomen stappen (chronologisch juni 2017 t/m augustus 2018)

1. In juni 2017 is het 1e gesprek tussen leerplicht, X, moeder en de school orthopedagoog gevoerd over waar X tegenaan loopt en wat X graag anders zou willen. Omdat X nu te makkelijk thuis mag blijven is er afgesproken dat er voor het nieuwe schooljaar duidelijke afspraken gemaakt worden over de regelmatigheid dat X naar school moet. Na het gesprek is X ziek gemeld. Besloten is om X bij de schoolarts aan te melden. De schoolarts heeft aangegeven dat X 100% belastbaar is. School heeft X en ouders laten weten dat X hele dagen naar school moet.
2. In november 2017 krijgt de leerplichtambtenaar te horen dat X weer veel verzuimt. Er wordt besloten om op school een groot overleg met X, ouders, de mentor en de orthopedagoog te beleggen. Tijdens dit overleg is duidelijk te zien dat X in paniek is. X geeft aan dat hij niet in paniek is voor het overleg maar voor de gehele schoolomgeving. Omdat X veel behoefte heeft aan duidelijkheid over wat er van hem verwacht wordt als hij op school is worden er diverse afspraken vastgelegd, o.a. dat X tot aan de kerstvakantie halve dagen naar school mag. Tevens wordt X aangemeld bij de Bascule en bij Spirit voor een IPA traject*.
3. Januari 2018 start IPA voor 3 maanden met de begeleiding. X is na de kerstvakantie niet op school, het begint standaard te worden dat X na elke vakantie niet naar school durft.
4. Omdat moeder overbelast is er vanaf februari 2018 regelmatig overleg tussen de Ouder Kind Coach van X zijn jongere broertje, het Brede Hoed team, de WMO consultant en de leerplichtambtenaar. Doordat de samenwerking goed verloopt kunnen er voor het hele gezin snel zaken opgepakt en geregeld worden.
5. In maart 2018 start X bij de Bascule, er is regelmatig contact tussen de leerplichtambtenaar en de Bascule.
6. In april 2018 kost het X nog steeds heel veel energie en stress om naar school te gaan. Moeder en X hebben elke dag strijd waardoor het gezin overbelast is geraakt. De leerplichtambtenaar besluit met school dat X tot aan de zomervakantie niet meer naar school hoeft. Omdat X niet thuis mag blijft zitten is er voor X een plek geregeld bij een zorgboerderij. X is erg opgelucht dat hij voorlopig niet meer naar school hoeft en dat hij naar de zorgboerderij mag.
7. Na de zomervakantie start X bij Beter Passend van Altra, dit traject start met 1 uur in de week naar school en dan langzaam uitbreiden naar 4 halve dagen per week met het uiteindelijke doel weer terug naar een opleiding in het speciaal onderwijs of een MBO entree opleiding.

Resultaat tot nu toe:

X gaat met veel plezier 4 dagen in de week naar de zorgboerderij, zelfs in de zomervakantie. Omdat X graag bioloog wil worden weet hij ook dat hij uiteindelijk weer naar school moet. De gezinssituatie is wat rustiger geworden. Moeder en beide kinderen worden door alle partijen goed in de gaten gehouden en begeleidt.

* IPA is een Intensieve Preventieve Aanpak; voor 12 tot en met 23 jarigen met problemen die zich uiten in grensoverschrijdend gedrag, structureel schoolverzuim, uitval school waar.

7 Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten

7.1 Landelijke ambities rondom voortijdig schoolverlaten

Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die het onderwijs zonder een startkwalificatie verlaten.⁴ Jongeren die zonder startkwalificatie van school gaan, hebben een kleinere kans op een baan, raken vaker betrokken bij een misdrijf en hebben hogere zorgkosten. Om te bevorderen dat deze jongeren alsnog een diploma halen en zo betere kansen hebben op de arbeidsmarkt, is in 2002 de RMC-wetgeving (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) van kracht geworden. Scholen en gemeenten zetten zich samen met het ministerie van OC&W en DUO in om voortijdige schooluitval te voorkomen.

In Nederland verlieten in 2002 ca. 71.000 jongeren het onderwijs zonder een startkwalificatie. Toen is de ambitie gesteld het aantal vsv'ers per 2016 terug te brengen tot minder dan 25.000. Dat is gelukt. In 2015 betrof het 24.451 jongeren en 2016 ging het om 22.948 jongeren. Het percentage daalde van 5,5% (2002) naar 1,8% (2015) en 1,7% (2016). In 2016 heeft de minister van OCW laten weten voort te willen bouwen op bestaande inzet. De doelstelling is verder aangescherpt tot maximaal 20.000 nieuwe voortijdig schoolverlaters per jaar in 2021.

7.2 De regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)

De RMC-wetgeving is de basis voor het gemeentelijk beleid 'voorkomen voortijdig schoolverlaten', waarin onder meer de meldplicht van niet-leerplichtige voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) aan de RMC-functie is geregeld. Gemeenten zijn verplicht om 'niet meer leerplichtige jongeren tot 23 jaar' te volgen op hun weg naar een startkwalificatie en hen, wanneer uitval dreigt, een passend aanbod richting een startkwalificatie te bieden.

De gemeente onderhoudt daartoe contacten met scholen, instellingen en organisaties betreffende de verwijzing van vsv'ers naar onderwijs en/of arbeidsmarkt. De wet verplicht gemeenten eveneens tot het opzetten van een regionaal netwerk van ketenpartners en stelt gemeenten verantwoordelijk voor een goed registratiesysteem voor meldingen van voortijdig schoolverlaters.

Het ministerie van OC&W stelt jaarlijks een subsidie ter beschikking voor de uitvoering van de RMC-functie en de kwalificatieplicht. In 2018 betreft dit voor Diemen een bedrag van € 53.290,-, bestemd voor RMC-middelen en uitvoering kwalificatieplicht. Deze subsidie wordt uitgekeerd door RMC-centrumgemeente Amsterdam en aan hen verantwoord.

7.3 RMC-verzuim

Er is sprake van RMC-verzuim wanneer iemand tussen de 18 en 23 jaar nog niet in het bezit is van een startkwalificatie en zonder geldige reden geen onderwijs meer volgt. In Diemen en Amsterdam is met het onderwijs afgesproken dat jongeren boven de 18 volgens dezelfde richtlijnen worden gemeld als de jongeren onder de 18 (bij 16 uur verzuim of meer in 4 weken). De bedoeling is verzuim eerder te signaleren, eerder in gesprek te gaan en deze jongeren in een eerder stadium te motiveren terug naar school te gaan.

⁴ Een startkwalificatie is een HAVO-, VWO- of MBO-diploma niveau 2 of hoger en geldt als basis voor het vinden van geschoold werk.

Bureau Leerplicht Plus van de gemeente Amsterdam voert de huisbezoeken in het kader van RMC-verzuim uit.

Sinds 2015 neem leerplicht eerder contact op met de jongere om hem/haar te bewegen terug naar school te gaan. Dat heeft geleid tot steeds minder huisbezoeken ten opzichte van 2014/2015.

RMC verzuim	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
RMC verzuim	177	229	238	353	421	364	331
Huisbezoeken	-	-	96	63	15	21	49

In het vorige jaarverslag was een overzicht opgenomen van aantallen verzuim per mbo school. Er wordt gewerkt in het nieuwe registratiesysteem om dergelijke overzichten te kunnen maken.

7.4 Voortijdig schoolverlaters

% vroegtijdig schoolverlaten	2008-2009	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Agglomeratie Amsterdam	4,4%	2,4%	2,4%	2,5%	2,3%
Aalsmeer	3,0%	1,4%	1,4%	1,4%	1,3%
Amstelveen	3,0%	1,5%	1,5%	1,6%	1,7%
Amsterdam	5,3%	3,1%	3,1%	2,9%	2,9%
Diemen	4,2%	1,6%	1,6%	2,1%	2%
Haarlemmermeer	3,5%	1,9%	1,9%	1,5%	1,6%
Uithoorn	3,0%	1,8%	1,8%	1,9%	1,9%
Ouder-Amstel	3,3%	1,8%	1,8%	0,8%	1,3%

7.5 Wat valt op:

- De percentages voortijdig schoolverlaten lijken enigszins te stabiliseren. Landelijk en regionaal is er vanaf 2008 veel ingezet gepleegd om te zorgen dat jongeren een startkwalificatie halen. Het aantal uitvallers is vanaf dat moment aanzienlijk gedaald. Een verdere daling is moeilijker te realiseren.
- De huisbezoeken laten een opvallende ontwikkeling zien. Dat verdient enige toelichting. Tot 2013 waren de RMC-taken van de gemeente Diemen uitbesteed aan Bureau Leerplicht in Amsterdam. Er is vanaf 2013 besloten dit zelf uit te laten voeren door de leerplichtambtenaren in Diemen, afgezien van de huisbezoeken. Vanaf dat moment werden steeds meer jongeren ook op school aangesproken, maar werd het ook makkelijker voor jongeren naar een afspraak te komen met de leerplichtambtenaren in Diemen. Het aantal huisbezoeken daalde.
- De toename van het afgelopen jaar van het afgelopen jaar heeft te maken met de proactieve RMC functie die leerplicht kan vervullen door uitbreiding van de capaciteit in het afgelopen jaar. Er heeft meer / actiever opvolging plaatsgevonden. De huisbezoeken zijn meer ingezet als instrument om jongeren te bereiken.

8 Terugblik en Speerpunten

8.1 Overige werkzaamheden leerplicht in 2017-2018

- Een leerplichtambtenaar heeft deelgenomen aan het leerplichtspreekuur op het Vechtstede College. Dit is een preventief spreekuur waar jongeren langskomen die al wel verzuimen, maar nog niet gemeld hoeven worden bij leerplicht. Leerplichtambtenaren uit gemeenten waar leerlingen vandaan komen rouleren in de bezetting van dit spreekuur.
- Een leerplichtambtenaar participeert eenmaal per maand in het zorg- en signalen casuïstiekoverleg. Tijdens dit casuïstiekoverleg tussen de gemeente, het jongerenwerk, politie, leerplicht, het veiligheidshuis en Spirit worden jongeren die overlast veroorzaken of jongeren waarover zorg is, besproken en wordt afgestemd welke acties worden ondernomen.
- Aan de jaarlijkse Dag van de Leerplicht is ook dit jaar weer aandacht besteed in de vorm van een 'kom-op-tijd actie' op een van de Diemense basisscholen. Dit was een succes en tevens aanleiding voor andere scholen om ook om een dergelijke leerplichtactie te vragen. Op twee andere scholen heeft dit inmiddels plaatsgevonden.
- De halfjaarlijkse rayonbijeenkomst van de belangenvereniging van leerplichtambtenaren (Ingrado) is door beide leerplichtambtenaren bijgewoond.
- Een keer maand een regionaal Amstelland overleg.

8.2 Terugblik op de speerpunten 2017 - 2018

Doorontwikkeling samenwerking leerplicht en Brede Hoed Team (BHT)

De samenwerking is in het afgelopen jaar op verschillende manieren vormgegeven. De effecten daarvan moeten nog blijken, maar de eerste ervaring is dat samenwerking soepeler verloopt.

Inspanningen die zijn gedaan:

- Intervisie tussen Wmo, Brede Hoed Team, Sociale zaken en Leerplicht
- Uitwisseling van kennis tussen Wmo, sociale zaken, BHT en Leerplicht door mee te lopen, samen op te trekken
- Leerplichtoverleggen zijn op scholen met IB-er, OK coach (ook lid van het BHT) en directeur. Dat was voorheen niet op iedere school het geval.
- Werken met eenzelfde registratieomgeving zodat dezelfde inzichten er zijn voor leerlingdossier/cliënten om zodoende sneller en gelijk inzicht te hebben.

Extra inzet rondom voortijdig schoolverlaten en in het bijzonder de kwetsbare doelgroep

Er is het afgelopen jaar meer geïnvesteerd in het contact met scholen, het oproepen en controleren van jongeren en het verwijzen naar passende ondersteuning. Dat blijkt ook uit de cijfers (deelname overleggen en vsv%).

Evaluatie nieuwe werkwijze uitstroom VSO-PRO

De VSO PRO werkwijze gaat over de uitstroom van leerlingen vanaf het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs (PRO) naar werk of dagbesteding. Deze groep wordt gezien als een kwetsbare groep waarbij een warme overdracht van school naar werk of dagbesteding van belang is.

In Amsterdam en Diemen is daarom met VSO en PRO scholen een werkwijze afgesproken om vroegtijdig in gesprek te gaan met leerlingen over de uitstroom. Deze werkwijze is nog niet geëvalueerd en is voorzien eind 2018.

Implementatie Methodische Aanpak Schoolverzuim

De werkwijze van Leerplicht is enigszins veranderd. De processen verbaal zijn gewijzigd en ook meer gericht op het verantwoorden van eerdere afspraken en acties met ouders (en leerplicht). Daarnaast verlangt de MAS dat er wordt toegezien op dat zorg die wordt ingezet, maar dat sluit aan bij de werkwijze van leerplicht.

Pilot vrijstellingen

In plaats van een vrijstelling tot bijvoorbeeld 18 jaar is het de bedoeling om eenjarige vrijstellingen te geven en actiever te monitoren of er toch ontwikkeling mogelijk is en een vorm van onderwijs gegeven kan worden. De evaluatie vindt in het najaar 2018 plaats.

Meer aandacht voor regionale samenwerking

De regionale samenwerking is versterkt door deelname aan het regionaal overleg van RMC-coördinatoren en een RMC-beleidsoverleg. Daarnaast is er ook een periodiek regionaal casuïstiekoverleg.

Implementatie nieuw systeem

Het nieuwe systeem Key2Jongeren is in 2018 geïmplementeerd.

8.3 Speerpunten 2018-2019

Bestendigen samenwerking BHT en leerplicht

De schakelfunctie van leerplicht wordt steeds prominenter. De inspanningen die in 2017-2018 zijn gedaan worden niet als eenmalig beschouwd. In 2018-2019 wordt gemonitord hoe dit verloopt en aangestuurd op bestendiging met als doel dat leerplicht onderdeel uitmaakt van het zorgnetwerk rondom jeugdigen.

Monitoring en een proactieve RMC functie

Er is in de regio Amsterdam een systeem ontwikkeld dat inzicht geeft in de jongeren die een overstap maken vanuit het vo naar mbo en die nog niet ingeschreven staan. Ook landelijk wordt in het vsv programma aandacht gevraagd voor jongeren in kwetsbare positie (JiKP). Dat zijn jongeren (zonder startkwalificatie) uit Praktijkonderwijs (Pro), voorgezet speciaal onderwijs (VSO), VMBO basisberoepsgerichte leerweg en MBO-Entree onderwijs, die doorstromen naar vervolgonderwijs in MBO-Entree of MBO niveau 2 of uitstromen naar de arbeidsmarkt.

Het komende jaar zal leerplicht (samen met sociale zaken en scholen) werken aan een manier waarop informatie kan worden benut en de jongeren in kwetsbare posities bij hun overstap naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt kunnen worden geholpen. De werkwijze uitstroom VSO-PRO wordt hierin ook betrokken.

Verkenning van uitbreiding rol leerplicht

In de jeugdnota 2017-2020 is opgenomen dat er gezocht wordt naar een manier waarop de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs soepeler kan verlopen. In het bijzonder de kwetsbare gevallen waar zorgsignalen over bestaan. Uit lokale verkenning blijkt dat:

- Voor middelbare scholen het niet altijd duidelijk is waarvoor de gemeente ingeschakeld kan worden;
- Het contact tussen middelbare scholen en (de zorg in) Diemen minimaal is. Middelbare scholen weten vaak de weg naar de gemeente niet;
- Kinderen die overgaan verliezen we 'tijdelijk' uit het oog en komen te laat in beeld.

In het onderzoeksrapport worden verschillende suggesties gedaan ter verbetering waaronder de aanbeveling om een aanspreekpunt te organiseren voor middelbare scholen. Leerplicht zou deze rol kunnen vervullen. In 2018-2019 wordt bekeken of dit haalbaar en werkbaar is.

De relatie met het primair onderwijs verder versterken.

In de afgelopen jaren is gekozen om tweemaal per jaar gesprekken te voeren met alle scholen in Diemen. De samenwerking tussen leerplicht en de scholen verloopt naar tevredenheid, maar leerplicht ziet ruimte voor verdere versterking. Met name het vroegtijdig melden en het bespreken van meldingen is geen vanzelfsprekend. Verzuim is een van de eerste signalen waar uit afgeleid kan worden dat er mogelijk meer aan de hand is. Vanuit een preventieve gedachte wil leerplicht zoeken naar manieren om samenwerking te intensiveren. Ook om vanuit een meer integrale gedachte te werken en dat is in het belang van leerlingen (en hun ouders/verzorgers). Het komt de leerloopbaan ten goede als hier adequaat op ingespeeld wordt.

Bijlage 1. Afkortingen

Afkorting	Betekenis
AKW	Algemene Kinderbijslagwet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg
BL+	Bureau leerplicht Plus
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
DMO	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
OC&W	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OKC	Ouder Kind Centrum
OM	Openbaar Ministerie
OTS	Ondertoezichstelling
PRO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
SO	Speciaal Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
ZAT's	Zorg Advies Teams
ZBO's	Zorgbreedteoverleggen